

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	3
3. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	4
4. วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	5
5. ผลงานที่ส่งมอบตามโครงการ	6
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 ที่มา อำนาจหน้าที่และบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	13
2.1 ประวัติความเป็นมาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านก่อนสมัยปัจจุบัน	13
2.1.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านก่อนสมัยรัตนโกสินทร์	13
2.1.1.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี	13
2.1.1.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี	13
2.1.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในสมัยรัตนโกสินทร์	14
2.1.2.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในสมัยก่อนการปฏิรูปการปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5	14
2.1.2.2 กำนันผู้ใหญ่บ้านในสมัยการปฏิรูปการปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5	15
2.1.2.3 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในสมัยหลังการปฏิรูปการปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงก่อนปัจจุบัน	18
2.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน และแพทย์ประจำตำบล ในปัจจุบัน	24
2.2.1 ที่มาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน	24
2.2.1.1 ที่มาของกำนันในปัจจุบัน	24
2.2.1.2 ที่มาของผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน	25
2.2.1.3 ที่มาของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน และแพทย์ประจำตำบล ในปัจจุบัน	25
2.2.2 วาระของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน	25
2.2.2.1 วาระของกำนันในปัจจุบัน	25
2.2.2.2 วาระของผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน	25
2.2.3 อำนาจหน้าที่และบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน	25
2.2.3.1 อำนาจหน้าที่และบทบาทของกำนันในปัจจุบัน	25
2.2.3.2 อำนาจหน้าที่และบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน	27

2.2.3.3 อำนาจหน้าที่และบทบาทของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	
สำรวจติดตาม และเผยแพร่ประจำต่ำบลในปัจจุบัน	30
2.3 การเปลี่ยนแปลงที่มา อำนาจหน้าที่และบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	
ตามกฎหมายปัจจุบัน	32
2.3.1 การเปลี่ยนแปลงที่มาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	32
2.3.1.1 การเปลี่ยนแปลงที่มาของกำนัน	32
2.3.1.2 การเปลี่ยนแปลงที่มาของผู้ใหญ่บ้าน	32
2.3.2 การเปลี่ยนแปลงภาระของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	33
2.3.2.1 การเปลี่ยนแปลงภาระของกำนัน	33
2.3.2.2 การเปลี่ยนแปลงภาระของผู้ใหญ่บ้าน	33
2.3.3 การเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่และบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	34
บทที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของอำเภอเกาะสมุย	45
3.1 ประวัติความเป็นมาของอำเภอเกาะสมุย	45
3.2 สภาพการปกครองในปัจจุบัน	47
3.3 ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และพิธีกรรม	48
3.4 สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	48
3.5 ปัญหาและอุปสรรคของเกาะสมุย	51
3.6 แนวทางในการพัฒนาอำเภอ	51
บทที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับราชการบริหารส่วนกลาง	53
ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น	
4.1 โครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินไทยในปัจจุบัน	53
4.1.1 ลักษณะของราชการบริหารส่วนกลาง	53
4.1.2 การบริหารราชการส่วนภูมิภาค	54
4.1.3 ลักษณะของราชการส่วนท้องถิ่น	54
4.1.3.1 เทศบาล	55
4.1.3.2 องค์กรบริหารส่วนตำบล	58
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการบริหารราชการส่วนกลาง	61
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการบริหารราชการส่วนภูมิภาค	61
4.3.1 ความสัมพันธ์กับผู้ว่าราชการจังหวัด	61
4.3.2 ความสัมพันธ์ กับนายอำเภอ	63
4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	66
4.4.1 ความสัมพันธ์กับองค์กรบริหารส่วนตำบล	66
4.4.2 ความสัมพันธ์กับเทศบาล	69
4.4.3 เปรียบเทียบอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	
กับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	
	70

บทที่ 5 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตามโครงการ	76
5.1 การประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามประชาชน	76
5.1.1 ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	76
5.1.2 วาระการดำรงตำแหน่ง	76
5.1.3 อำนาจหน้าที่	77
5.1.4 การดำรงอยู่ของตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	77
5.1.5 ความสัมพันธ์ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านกับหน่วยงานอื่นๆ	77
5.2 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ	78
5.2.1 ที่มาของการเข้าสู่ตำแหน่ง	78
5.2.2 วาระการดำรงตำแหน่ง	78
5.2.3 อำนาจหน้าที่	79
5.2.4 การดำรงอยู่ของตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	80
5.2.5 ความสัมพันธ์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับหน่วยงานอื่นๆ	80
บทที่ 6 ผลการศึกษาวิเคราะห์ถึงการดำรงอยู่ของตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	83
6.1 การวิเคราะห์ถึงปัญหาการดำรงอยู่ของตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน	84
6.2 การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย	88
6.2.1 ประเด็นเกี่ยวกับวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่เหมาะสม	88
6.2.2 ประเด็นเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งที่เหมาะสมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	90
6.2.3 ประเด็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่เหมาะสม	90
6.2.4 ประเด็นปัญหาความช้าช้ากับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	92
6.2.5 ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	95
6.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรื้อฟื้นตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตเทศบาลเมืองเกาะสมุย	96
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก ก สรุปผลการสัมมนากลุ่มய่อยเพื่อร่วมความคิดเห็น	106
ภาคผนวก ข สรุปผลการสัมมนาเพื่อร่วมความคิดเห็น	108
ภาคผนวก ค ประมวลผลแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	114
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	155